

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Υπεύθυνος σύνταξης: Σ. Παναγόπουλος Επιμέλεια: Ε. Τσόλη Συνεργάτες τεύχους: Ε. Αδαμαντίδου, Ε. Αλαγιαλόγλου, Α. Βεζυρτζή, Μ. Βερβενιώτη, Α. Κωνσταντινίδου, Ε. Μαυραγάνη, Ε. Σιστάκου, Κ. Σκουρή, Χ. Χάχαλης

Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας προκηρύξεων από τη ΜοΠαΔιΣ κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών από τις αναθέτουσες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης

Δημοσιεύθηκε η με αριθμό 2/2011 εγκύλιος του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκεντρωσης και Ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (αρ. πρωτ. 876/07.01.2011) με θέμα «Θέματα δημοσίων συμβάσεων ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και λοιπών νομικών προσώπων τους που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κοινοτικού Δικαίου (Οδηγίες 2004/17/EK και 2004/18/EK)» με αφορμή διαδικασία παράβασης που βρίσκεται σε εξέλιξη ενώπιον της Επιτροπής για θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας σε δημόσια σύμβαση, που ανατέθηκε από φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η εγκύλιος ρυθμίζει ποικίλα θέματα που απασχολούν τις αναθέτουσες αρχές κατά τη δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων, όπως ο σεβασμός των κανόνων δημοσιότητας, η συμμετοχή των διαγωνιζόμενων στις διαδικασίες διαγωνισμών που εμπίπτουν στο κοινοτικό δίκαιο, η ανεπίτρεπτη μίξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής και ανάθεσης κατά τη διαδικασία ανάθεσης και κάποια μέτρα πρόληψης για την αποφυγή παραβιάσεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι αναθέτουσες αρχές έχουν υποχρέωση να τηρούν τους κανόνες δημοσιότητας για τις δημόσιες συμβάσεις που προκηρύσσουν, εφόσον αυτές εμ-

πάππουν στο πεδίο εφαρμογής των πδ 59 και 60/2007.

Επισημαίνεται, επίσης, η υποχρέωση διαχωρισμού των κριτηρίων ανάθεσης από τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και αξιολόγησης των ικανοτήτων των διαγωνιζόμενων.

Οι μέτρα πρόληψης για την αποφυγή παραβιάσεων του εθνικού και κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, η εγκύλιος προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα εξής: Οι αναθέτουσες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης κατά την προκήρυξη έργων και τεχνικών υπηρεσιών οφείλουν να αποστέλλουν κατά το προσυμβατικό στάδιο, πριν την αποστολή δημοσίευσης της προκήρυξης στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα σχέδια των περιληπτικών και αναλυτικών διακηρύξεων στη Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της Μονάδας για τη διαμόρφωση της τελικής προ-

κήρυξης.

Τα ανωτέρω επιβάλλονται ιδιαίτερα για τις προκηρύξεις για τις οποίες δεν υπάρχουν πρότυπα τεύχη διακηρύξεων, όπως π.χ. σύστημα προσφοράς μελέτη-κατασκευή, αξιοποίηση ακινήτων με αντιπαροχή κ.λπ.

Υπενθυμίζεται δε ότι με το ν. 3852/2010 θεσπίστηκε υποχρεωτικός προληπτικός έλεγχος νομιμότητας όλων των δημοσίων συμβάσεων προϋπολογισμού άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ και μέχρι του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ που διενεργείται από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για τις συμβάσεις άνω των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ ο έλεγχος νομιμότητας διενεργείται από το καθ' ύλην αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ε. Τσόλη¹
DEA, M2 professional,
Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΠαΔιΣ

περιεχόμενα τεύχους

Προληπτικός έλεγχος νομιμότητας προκηρύξεων από τη ΜοΠαΔιΣ κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών από τις αναθέτουσες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης

1

Επικαιρότητα 2-3

Πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3

Νέα χρηματικά όρια για τις απευθείας αναθέσεις και τη διενέργεια πρόχειρου διαγωνισμού συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, στο πλαίσιο του ν. 3845/2010

Με το άρθρο 9 του ν.3899/2010 (ΦΕΚ 212 Α/17.12. 2010) τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 83 του ν.2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού». Συγκεκριμένα, οι φορείς της κεντρικής Διοίκησης επιτρέπεται να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών και ελεγκτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών πληροφορικής και υπηρεσιών εκπόνησης μελετών, με απευθείας ανάθεση, για ετήσια δαπάνη μέχρι ποσού εξήντα

χιλιάδων ευρώ, εφόσον οι ανωτέρω υπηρεσίες και μελέτες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το ν. 3845/2010.

Από το ποσό των εξήντα χιλιάδων ευρώ και μέχρι τις εκατό χιλιάδες απαιτείται διαγωνισμός με συνοπτική διαδικασία (πρόχειρος) που διενεργείται από τριμελή επιτροπή.

Τέλος, για τις συμβάσεις ποσού άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ απαιτείται σύναψη δημόσιας σύμβασης κατόπιν διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού.

Οι ίδιες προϋποθέσεις σύναψης ισχύουν και στην περίπτωση μικτής σύμβασης υπηρεσιών και προμηθειών, εφόσον η αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών υπερβαίνει την αξία των προμηθειών.

Εγκύλιος του ΥΠΟΜΕΔΙ σχετικά με την εφαρμογή του ν. 3886/2010

Την 15.12.2010 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ η υπ' αριθ. 23/2010 εγκύλιος του ΥΠΟΜΕΔΙ σχετικά με την εφαρμογή του νέου νόμου 3886/2010 στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων δημόσιων έργων και μελετών. Μεταξύ άλλων, παρέχονται με την εν λόγω εγκύλιο οδηγίες σε σχέση με τον χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 3886/2010, ενώ επίσης προβλέπεται ότι η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης πρέπει να αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής της σύναψης, όπως προκύπτουν από το άρθρο 5 παρ. 2 του νόμου (ίτοι τη 10ήμερη προθεσμία προδικαστικής προσφυγής, τη 15ήμερη προθεσμία για την απόφαση της αναθέτουσας αρχής επί της προσφυγής και τη 10ήμερη προθεσμία άσκησης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων). Το ΥΠΟΜΕΔΙ

πεπενθυμίζει, περαιτέρω, ότι το δικαστήριο έχει εξουσία να επιβάλει χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή (από 500 μέχρι 5000 ΕΥΡΩ), αν κρίνει ότι παράλειψη αιτιολόγησης ή η καθυστερημένη αιτιολόγηση της απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής δυσχεραίνουν ιδιαιτέρως την απονομή έννομης προστασίας. Υπογραμμίζεται, επίσης, στην άνω εγκύλιο ότι με την τελευταία παράγραφο του άρθρου 4 καταργήθηκαν διοικητικές προσφυγές κατά εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων που τυχόν προβλέπονται στις

διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μεταξύ των προσφυγών που καταργούνται περιλαμβάνονται οι προβλεπόμενες στο άρθρο 76 παρ. 18 του ν. 3669/2008 καθώς και αυτές των άρθρων 150 και 151 του ν. 3463/2006, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική έκθεση του νόμου 3886/2010. Σύμφωνα με τη νομολογία δεν θεωρούνται εκτελεστές πράξεις τα πρακτικά των Επιτροπών Διαγωνισμού κατά των οποίων ασκούνται ενστάσεις, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο των έργων και των μελετών, συνεπώς εξακολουθούν να ισχύουν οι σχετικές διατάξεις.

[http://www.ggde.gr/index.php?
option=com_docman&task=cat_view&gid=114](http://www.ggde.gr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=114)

Εγκύλιος του ΥΠΕΣΑΗΔ για τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτουν οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης από 01.01.2011

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 οι Δήμοι, οι Περιφέρειες, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις καθώς και οι εποπτευόμενοι από αυτούς φορείς, από την έναρξη λειτουργίας τους υπεισέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και υποχρέωσεις των αντίστοιχων φορέων του οποίους διαδέχονται.

Ως εκ τούτου, οι δημόσιες συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών των ανωτέρω φορέων οι οποίες έχουν ήδη καταρτιστεί, δηλαδή έχει ήδη εκδοθεί απόφαση κατακύρωσης, η οποία έχει επιδοθεί

στον ανάδοχο μέχρι 31.12.2010, εξακολουθούν να επιβλέπονται κανονικά από το διάδοχο φορέα, ανεξαρτήτως αν το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης εξακολουθεί να εμπίπτει στις οριζόμενες αρμοδιότητες του διάδοχου φορέα.

Επομένως, οι δημόσιες συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών των Δήμων που συνενώνονται, των καταργούμενων Νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και Περιφερειών καθώς και των νομικών προσώπων τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στο νέο φορέα που δημιουργείται από 01.01.2011.

Διαγωνισμοί οι οποίοι βρίσκονται σε εξέλιξη, εξακολουθούν να διενεργούνται με τις υφιστάμενες επιτροπές διαγωνισμών κα μετά την 01.01.2011 και έως την κατακύρωσή τους από το αρμόδιο όργανο του νέου φορέα. Επισημαίνεται ότι η σύναψη της σύμβασης εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του νέου φορέα, ο οποίος σε περίπτωση ματαίωσης του διαγωνισμού οφείλει να αιτιολογήσει επαρκώς την απόφασή του.

http://www.ypes.gr/UserFiles/fOff9297-f516-40ff-a70e-eca84e2ec9b9/egk_6_14_01_2011.pdf

Πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΕΕ C-568/08, 09.12.2010, Combinatie Spijker Infrabouw - De Jonge Konstruktie, κ.λπ.

Νομικό ζήτημα

Επιδίκαση αποζημίωσης υπέρ των θιγομένων που είχαν υποβάλει προσφορά

Τα κριτήρια αποτίμησης της ζημίας που προκαλεί παράβαση του ευρωπαϊκού δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων καθορίζονται με βάση το εθνικό δίκαιο υπό την προϋπόθεση να γίνονται σεβαστές οι αρχές της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας

Λέξεις-κλειδιά

προδικαστικό ερώτημα – διαδικασίες προσφυγής σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων – Οδηγία

89/665/EOK – ασφαλιστικά μέτρα – υποχρέωση των κρατών μελών να προβλέπουν διαδικασία προσφυγής – συμβατότητα με την Οδηγία – αποζημίωση – κριτήρια καταλογισμού ευθύνης και ζημίας

Νομικό ζήτημα

ΔΕΕ C-215/09, 22.12.2010, Mehiläinen Oy και Terveystalo Healthcare Oy/Oulun kaupunki

Σύσταση κοινής εταιρίας παρέχουσας υπηρεσίες στον τομέα της υγείας μεταξύ αναθέτουσας αρχής και ιδιωτικής εταιρίας ανεξάρτητης από αυτή – σύσταση κοινής εταιρίας

Το σκέλος της μικτής σύμβασης που συνίσταται στη δέσμευση της αναθέτουσας αρχής να απευθύνεται στην κοινή εταιρία για την παροχή υ-

πηρεσιών υγείας στους υπαλλήλους της είναι αποσπαστό από τη σύμβαση και επομένως επί της ανάθεσης του σκέλους αυτού έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της οδηγίας 2004/18

Λέξεις-κλειδιά

προδικαστικό ερώτημα – δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών – Οδηγία 2004/18/EK – υπηρεσίες υγείας – μικτή σύμβαση – σύμβαση συναφθείσα μεταξύ αναθέτουσας αρχής και ιδιωτικής εταιρίας ανεξάρτητης από αυτή – σύσταση κοινής εταιρίας

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου:

<http://curia.europa.eu>

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1^η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική

υποστήριξη κατά τη δημοπράτηση συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18 & 2004/17. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδότησης μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

**Δημόσιες Συμβάσεις -
Κρατικές Ενισχύσεις
& αγορά**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

• Δημόσιες Συμβάσεις – ΔΔΤ – Δίκαιο Κατασκευών • Κρατικές Ενισχύσεις – ΥΓΟΣ • Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού
– Απελευθέρωση Αγορών – Ενέργεια – Μεταφορές – Τηλ/νες – Ταχυδρομικές υπηρεσίες
Δημοσιονομικό – Φορολογικό – Τελωνειακό Δίκαιο – Δίκαιο Περιβάλλοντας

Άρθρα
Μοριάνα Βερβενιώτη
Η ματαίωση διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης δημοσίου έργου
Κατερίνα Σκουρή
Η απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων
Τίλος Λαζαρίδης
Ηλεκτρονικές δημοσίες συμβάσεις
Πάναγιώτης Αργαλής
Η οικονομική και νομιμοτική ένωση και το μνημόνιο οικονομικής και χρηματοποιητικής ποθιτικής για την Επίπλα
Ευρωπαραπρετήριο
Αγγελική Κούτση
Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης

Σχόλια επί των αποφάσεων
- προθεσμίες προσφυγής
- έννοια τη δημοσίας σύμβασης έργου
- σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών
- απευθείας ανάθεση πρόσθιτων έργων
- μέδιοι αξιοθάρησης προσφορών – επιμέρους κριτήριο
- κριτήριο του ιδιωτικού επενδυτη
- προσβοήτης των πράξεων ανάκτησης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων
- έννομο συμφέρον για την άσκηση προσφυγής σκυρώσεων
- έννοια του «διάσουση» και της «διασικής έκτασης»

2/2010

KΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**Μονάδα Παρακολούθησης
Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)**
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 476 103-4 Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Κυκλοφορεί

το τεύχος 2/2010 της νομικής επιθεώρησης ΔηΣΚΕ & αγορά, με πλούσια ύλη σε θεματικές του δημόσιου οικονομικού δικαίου.

Για περισσότερες πληροφορίες και συνδρομές επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του περιοδικού <http://www.diske.gr/> ή επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο 2310 476103 ή αποστέλετε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην διεύθυνση diske@cieel.gr

Επηχειρηστικό Πρόγραμμα Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής 2007-2013
Με τη υποχρεωτικότητα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης